UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

quibus expreſsè ꝯuenerunt, ꝙ ipſe Marchio Philip-
pus ex cā donationis matutinæ donauit p̄fatæ Do.
Eliſabettæ ꝓ ſe,& hæredib. ſuis ex corpore ſuo de-
ſcendentib.uel ꝓ illis,quib.ipſa legauerit,& ꝯñr non
ſolū ꝓ filijs,ſed ēt pro hæredib.extraneis,iuxta quę
hñr in c.1.in fi.ſi de feu.cōtent. fuer.inter do.& agn.
& in c.j.de feud.non habē.propr.natu.in uſib.feudo
& cum cenſu annuo ducentorū aureorū quotānis
cū hypotheca,& obligatione quorundā bonorum
ſtabiliū,de quib.in dicto inſtr̄o,ut in caſu,quo quo-
tanis pro cenſu non ſoluerent̃ p̄fati ducenti aurei
d.D.Eliſabettæ,& hæredib.ex ſuo corpore natis,uel
illi,aut illis,quib.ipſa legauerit,ꝙ tunc ipſa, & hære
des ex corpore ſuo deſcendentes,&ſucceſſores,vel
illi,quib.hoc noīe ipſorū demandabit̃,plenū ius, fa
cultatē,& ptātem habeant dictis bonis,ut ſup.obli-
44 gatis,& hypothecatis uti,frui,& illa occupare: † ex
quib.uerbis in dicto inſtr̄o donationis appoſitis lu-
ce meridiana clarius ꝯſtat, ꝙ non ſolū ipſi D. Eliſa-
bettæ pleno iure, & ſic quoad vſumfructū quoq; fa-
cta fuit donatio,ſed ēt ut pleno iure,& cū iure uten
di,& fruēdi dicta donatio cū bonis obligatis,& hy-
pothecatis trāſitura eſſet ad hęredes ex corpore d.
D.Eliſabettæ deſcendentes, & naſcituros, & ſic ad
eius filios,& liberos,& q̱a uerba ſunt clara, & aper
ta,q̄ hæc important, ideo nō eſt admittenda uolun
tatis qō,ne ex hmōi ſcrupuloſitate impediat̃ id, qđ
expreſsè cautū,& ꝯceſſum fuit,vt dicit tex.in d.l. il-
le,aut ille in fi.ff.de leg.3.& in l. cum quidā C. de ne-
ceſſar.ſeruis hæred.inſt. Et ex quo ꝯceſſum, & dona
tum fuit per Marchionē cū ptāte,& iure vtendi, &
fruendi ipſi D.Eliſabettæ,& hæredib.ſuis ex ſuo cor
pore deſcendentib.& naſcituris,& ꝯñr ſuis filijs, &
liberis,ꝓfectò ipſi filij,ſeu deſcendentes non cenſen
tur uocati ſimul,& eodē tp̄e,ſed ordine ſucceſſiuo,
45 hoc eſt poſt mortē D.Eliſabettæ,quia † ubicunque
deſcendentes,ſeu liberi ſub noīe hæredum uocan-
tur,dñr uocati ordine ſucceſſiuo,& non in uita,q̱a
uiuens non habet hęredes,iſta fuit doctr.Bar.q̄ cōi-
ter ſequunt̃ doc.in l.Gallus §.quidā rectè ff.de lib.&
poſth.& ſtipulatio uti, & frui q̄uis non tranſeat ſui
natura ad hæredes §.finitur inſt.de vſufr.tñ fallit, qñ
quis ſtipulatus fuit uti frui licere ſibi, hæredibuſq;
ſuis l.ſtipulatio iſta §.ſi quis ita ff.de uerb.obl. Cum
ergo p̄fatus Marchio conceſſerit, & donauerit, ut
ſupra, apparet ſibi uoluiſſe p̄iudicare quoad vſum-
fructum,quē de iure habere debuiſſet ex bonis ma
ternis filiorū,ſeu filiarū per ea, q̄ dicta ſunt in prin-
cipio huius conſilij,item arg.tex.cum ibi no. in l.ſi
uſusfr.§.ſi ita ff.qñ dies leg.ced.¶ Pręterea in fine di
cti inſtr̄i donationis matutinæ Marchio Philippus
ꝯuenit,& promiſit ſe inuiolabiliter, & firmiter oīa,
& ſingula p̄ſcripta in dicto inſtr̄o ſeruaturū,& exe-
quuturum,renunciando cuilibet immunitati, pri-
uilegio,& alijs oībus,& ſingulis quocunq; noīe ap-
pellari poſſint,quatenus aliquod ex eis ꝯ̄ dictum in-
ſtr̄m,&in eo ꝯtenta interpretari,uel intelligi poſſet.
Ex quib.infert̃,ꝙ intentionis ipſius fuit,ꝙ poſt mor
tē d.D.Eliſabettæ liberi,& deſcendentes d.D. Eliſa-
bettæ habere,& ꝯſequi poſſent bona donata cū hy-
pothecis,& bonorum obligationibus,& illis uti,&
frui abſq; aliquo impedimento iuriū, q̄ fortè in di-
ctis bonis haberet poſſet d.Marchio, & ꝯñr ēt reſpe
ctu cuiuſcunq; vſusfructus, cui per uerba illa gn̄a-
lia,vl̄ia,multumq; pinguia cenſetur uoluiſſe renun
46 ciare;& maximè † quia in dicta donatione, ſeu in
dictis bonis reſpectu filiorū, & deſcendentium ex
corpore d.D.Eliſabettæ naſciturorū,d.Marchio nō
poterat ius aliquod habere, nec prętendere,niſi re-
ſpectu vſusfructus,ut per totū C.de bon. matern.&
in d.l.cū oportet cum ſimi.ergo dicta renunciatio,
& repudiatio debet intelligi facta reſpectu iuris, ꝙ
habebat,ſeu habere poterat,& ſic reſpectu uſusfru
ctus,non aūt reſpectu iuris,ꝙ ipſe nō ſperabat, nec
habebat per ea,q̄ uolunt Alex.& alij poſt Bar. in l.ſi
domus in fin.ff.de leg.1.& in l.qui Romæ §.duo fra-
47 tres ff.de uerb.obl.† uerba.n.gn̄alia renunciationis
comprehendunt oīa, q̄ dolum in ſe non habent l.
tres fratres ff.de pact.& ibi Ang.Paul.de Caſt.& alij.
Ergo ut repudiatio, & renunciatio hmōi gn̄alis ali-
quid operet̃,debet intelligi facta de eo iure, quod
ad Marchionem ſpectabat, ſeu ſpectare poterat,&
ꝯñr de vſufructu,de quo ēt ſpāliter, & expreſsè fuit
ꝯuentum,& renunciatio gn̄alis relata fuit ad oīa,&
ſingula præſcripta,& expreſſa, ergo ad dictū vſum-
fructum renunciatio eſt referenda, ut gn̄alis repu-
diatio,& renunciatio aliquid, ut diximus, operari
poſſit iuxta ea,q̄ aliàs ſupra diximus,& arg.l. ait præ
tor ff.de iureiur.l.ſi qñ ff.de leg.1.l.ſi qñ cum ibi not.
C.de inoff.teſt.in princ.l.ſi alij,& ibi Bar. ff.de vſufr.
leg.c.Abbate ſanè,& c.ſi Papa de priuileg.in 6.¶ Vl
timo ꝙ uoluntas ꝯ̄hentium fuerit illa,de qua ſupra
patet,quia in inſtr̄o donationis quatuor milliū au-
reorum ſpāliter præſtatur cautio per Philippū Mar
chionem de reſtituendis fructib. illius donationis
in caſu ſoluti matrimonij per mortem D. Eliſabet-
tæ filijs hæredibus ex eorum corpore natis,ergo ex
hoc colligit̃, ꝙ ſicut reſeruat̃ uſusfructus filijs poſt
mortē D. Eliſabettæ in bonis prouenientibus à ui-
ro,multo magis uoluerunt eum reſeruare filijs, &
ſic D.Iacobæ in bonis maternis prouenientib.à ma
tre,uel eius patre. Hæc ſunt, q̄ nobis pro nunc ſuc-
currunt ad fauorem præfatæ Illuſtr.Do. Iacobæ ad
concludendū,ꝙ ipſi vſusfructus, ſeu fructus bono
rum maternorum tàm dotalium,q̄ donationis ma
tutinæ fuerint debiti à die mortis D. Eliſabettæ ge-
nitricis ſuæ, & ꝯñr, ꝙ de iure ſibi liceat dictos fru-
ctus ꝯſequi ab hęredibus Marchionis Philippi eius
patris,q̱ illos inuita D.Iacoba per annos undecim,
ſeu duodecim continuos percepit,& ita in p̄dictis
omnibus magis de iure eſſe nobis uiſum fuit.L.D.

SVMMARIVM.

1 *Vſusfructus hæredi,ſeu dño proprietatis nō pōt ꝑ ꝯſolidationē accreſcere,donec ſupeſt ꝑſona,cui deberi, vel accreſcere poſſit.*
2 *Ius accreſcendi habet vim ſubſtōnis ex tacita mente defuncti.*
3 *Ius accreſcendi ex tacita mente teſtatoris, magiſque expreſſa ſubſtitutio facta in uſufructu impedit illius conſolidationem fieri hæredi,ſeu domino proprietatis.*
4 *Legatum de manu hæredis capi debet: & an in legato uſusfructus hoc uerum ſit nu.11.*
5 *Vſusfructus finitus ipſo iure cum proprietate conſolidatur.*
6 *Subſtitutio fideicommiſſaria poſt emolumentum primo honorato quæſitum locum habet.*
7 *Vſusfructus per fideicommiſſum relictus debet de manu grauati capi,& nu.10.*
8 *Legatum vſusfructus quando propria manu legatarij, & non manu hæredis, aut grauati capi poſſit, & nu.12.*
9 *In vſufructu à teſtatore relicto hæres ab initio ante, q̄ fuerit cōſtitutus, tenet̄ ad duo, poſtq̄ verò ſemel fuit vſusfructus cōſtitutus, tenetur ad vnū tm̄, & quæ ſint hæc, ad quæ tenetur.*
12 *Vſufructuarius quando de manu hæredis proprietarij legatū capere debeat.*
13 *Subſtitutus in vſufructu alteri prius relicto poſt eius mortem dr̄ ſubſtitutus potius vulgariter, quàm per fideicommiſſum.*
14 *Secus ſi expreſſè per fideicommiſſum quis in vita ſua vſumfructum ſibi relictum alteri reſtituere grauatus eſſet.*
15 *Hæres proprietarius ingreſſus, & adeptus tenutam rerū, quarū vſusfructus alteri debetur, intelligit̄ ſolū quoad poſſeſſionē ciuilē, neq; præiudicat naturali, quam habet vſufructuarius.*

EPITOME.

Vſusfructus non conſolidatur cum proprieta-
te per mortem primi vſufructuarij, vbicun-
que teſtator uocauit, & ſubſtituit alios in caſu, quo
vſusfructus aut per mortẽ primi vſufructuarij : aut
aliter finitus eſſet, & perſona ſubſtituta ſupereſſet.
Et hoc in caſu ſm̃ vſufructuarium non debuiſſe
de manu hæredis proprietarij, ſed aut manu ꝓpria,
aut manu primi vſufructuarij grauati, uel hæredis
illius potuiſſe vſumfructum capere probatur.

CONSILIVM CXLI.

IN cã D.Coſtantiæ de Recordatis aduerſus
Ioannemphilippum de Guidottis conclu-
dendum eſſe arbitror ad fauorem D.Con-
ſtantię ſubſtitutę in uſufructu dimidiæ bonorum,
ut in teſtõ Chriſtophori de Guidottis continetur:
nam ea fuit ſubſtituta, & uocata ad uſumfructũ di-
ctæ dimidię in caſu, quo D.Franciſca prima vſufru-
ctuaria mortua eſſet, ſeu aliter finitus eſſet uſufu-
ctus, quem teſtator noluit conſolidari debere cum
proprietate, neq; ad Ioannemphilippũ reuerti, niſi
poſt mortem Bartholomei de Recordatis ſecundo
loco ſubſtituti poſt mortem D.Cõſtantiæ eius uxo
ris. Igitur cum D.Frãciſca prima uſufructuaria mor
tua fuerit, uenit, ceſſitq; dies vſusfructus d. D.Con-
ſtantiæ, arg.l.1.§.item ſi ex die ff.qñ dies vſusfr. lega.
ced.l.2.&3.ff.qñ dies lega.ced.ergo ad ipſam vſusfru
ctus ſpectat, non aũt cum proprietate conſolidatus
cenſetur, ex quo teſtator noluit illum debere con-
ſolidari, niſi poſt mortem Bartholomei:† donec.n.
ſupereſt perſona, cui vſusfructus debeatur, uel ac-
creſcere poſſit, hæredi, ſeu dño proprietatis accre-
ſcere nequit per conſolidationem l. interdum ff.de
vſufr.accreſcen.facit l.ſi dñs cum gl.ff.de uſufr.¶ Se
cundo facit l.idem neratius §.non ſolum ff. de vſu-
fruc.accreſcen.ꝑſupponendo,† ꝙ ille, qui uenit, &
admittiꝛ per ius accreſcendi, uenire dr̃ ex quadam
ſubſtitutione ex tacita mente defuncti, q̃ lex ſic in-
terpretatur l.ſi Titio §.Iulianus ff.de leg.2.ibiq; Pau.
Bal.in l.in teſtõ C.de impub.& alijs ſubſtit.modo in
d.§.nõ ſolũ dr̃, ꝙ finito vſufructu in perſona unius,
vſusfructus ad alium magis iure accreſcendi perti-
net, q̃ ꝙ ad proprietatem redeat: † Et ſic ius accre-
ſcendi operaꝛ, ꝙ uſusfructus finitus in ꝑſona unius
cum proprietate non conſolidaꝛ, ſed ex iure accre
ſcendi ad illum tranſit, qui ex præſumpta mente te
ſtatoris tacitè vocatus eſt, & ſubſtitutus : Idem igiꝛ
& à fortiori dicendum eſt in caſu, quo quis eſſet vo
catus ex expreſſa ſubſtõne ad vſumfructum finitũ
in perſona unius, quia plus operatur expreſſa diſpõ,
uel ſubſtõ, quàm tacita l. expreſſa ff.de reg.iur. l. cũ
filio §.filio ff.de vulg.& pup.iunctis ijs, quæ habenꝛ
in l.fi.C.de inſtit.& ſubſtit.ſub condit.fact. Si namq;
tacita, ſeu expreſſa ſubſtõ facta non eſſet, tunc qui-
dem conſolidatio fieret, & ad proprietatem rediret
l.ſi duobus cum ſeq.ff.de vſufr.accreſcen.ergo ſi ius
accreſcendi, quod ſubſtõ quædam tacita dr̃, conſo
lidationem impedit d.§.non ſolũ, igitur & expreſſa
ſubſtõ facta in vſufructu:& ita eſt de mente Paul.de
Caſtr.in conſi.111.incip.ſuper primo dubio in 4.du-
bio. Et quia ex verbis teſtatoris clariſſimè conſtat
de veritate prædictorum, ut ex uerbis teſtamenti
apparet, ideò ſuper his vlterius non inſiſtam, qm̃ cũ
in uerbis nulla ſit ambiguitas, non debet voluntatis
qõ admitti l.ille, aut ille ff.de leg.3.in fi. & ubi mani
feſtiſſimus eſt ſenſus teſtatoris, verborum interpre-
tatio nuſquam tm̃ valet, ut melior ſenſus exiſtat l. ſi
quis filium C.de liberis præterit. ¶Sed ſupereſt alia
maior difficultas, an finito uſufructu in perſona D.
Franciſcæ D.Conſtantia ſubſtituta propria auctori-
tate potuerit apprehendere naturalem bonorum
poſſeſſionem, an uero de manu hæredis proprieta-
rij debuerit uſumfructum, & bonorum poſſeſſionẽ
capere, adeo ꝙ neceſſaria fuerit traditio ex parte
4 hæredis proprietarij: † Et de manu hæredis traden-
tis, non autem propria auctorite debuiſſe capere
magis videtur prima facie dicẽdum per tex. in §. le
gatum inſtit.de leg.& in l.legatum ff.de leg. 1. ibi le-
gatum eſt donatio quædam à defuncto relicta ab
hærede præſtanda: facit tex.notabilis in l.non dubiũ
C.de lega.& in l.1.in prin.ff.quorum legat.idem pro
bat l.3.§.dare ff. de vſufr.ibi dare aũt intelligitur, ſi
induxerit in fundum legatarium, eumve patiatur
uti frui, & ſic de manu hæredis capi debet: Et in no
ſtris terminis illud vr̃ præſupponere text.in l.ſi quis
uſumfructum ff.de uſufr.lega.ꝙ ſi quis uſumfructũ
ſibi legatum per fideicommiſſum alteri rogatus ſit
reſtituere, debeat inducere in fundum fruendi cã
illum, cui tenebatur reſtituere, ut ibi alij reſtituere
rogatus ſit, eumq; in fundum induxerit fruendi cã:
facit l.ſi uſusfructus mihi legatus ff.uſufr.quemadm.
5 cau. ¶ Præterea † cum uſusfructus finitus ipſo iure
cum proprietate conſolideꝛ §.fi.inſti.de uſufr.ſequi
tur, ꝙ illo finito per mortem D.Franciſcæ iuxta l.ſi-
cut §.fi.ff.quib.mod.uſufr.amit.D.Conſtantia debet
capere de manu hæredis proprietarij ſuum uſum-
fructum, qui alius, & nouus uſusfructus in perſona
ſua dr̃ conſtitutus, arg.l.ſtipulatio iſta §.ſi quis ita ff.
de uerb.obli.l.antiquitas C. de uſufr.l.repeti ff.quib.
mod.uſusfr.amitt.l.1.ff.quan.dies uſufr.lega.ced. cũ
ſimilib.¶ Vltimo cum in caſu noſtro D. Cõſtantia
fuerit ſubſtituta in uſufructu ipſi D. Franciſcæ poſt
emolumentũ illi quæſitum, ſequitur, ꝙ ea dr̃ uoca-
6 ta per ſubſtõnem fideicõmiſſariam,† quæ poſt emo
lumentum primo honorato quæſitum locũ habet
l.cohæredi §.cum filiæ ff.de vulg.& pupill. cum ibi
7 not.l.precibus C. de impub. † Sed qñ per fideicom-
miſſum fuit relictus uſusfructus, debet capi de ma-
nu grauati, l. ſi quis uſumfructum ff.de uſufr. leg. &
arg.d.l.ſi uſusfructus mihi legatus in princ. cum §.
ſeq.& in §.illud ff.de uſufr.quemadm.cau.ergo &c.
¶ Quibus tñ nõ obſtantibus, exiſtimo ꝯriam ſnĩam
eſſe ueriorem, ꝙ licitum fuerit D.Cõſtantiæ appre-
hendere uſumfructũ, & poſſeſſionem ingredi ꝓpria
auctoritate abſq; eo, ꝙ dñs, ſeu proprietarius illã in
poſſeſſionem bonorum induxerit : Ad ꝙ dicendũ
8 moueor in primis ex ijs,† q̃ uoluit Bar.in l.fundi tre
batiani ff.de uſufr.leg.qui facit dr̃iam, an ſit legatus
fructus rei, ut q̃a uerba ſint ad hæredẽ directa, ꝙ ip-
ſe tradat, ſeu reſtituat, ſeu det, & tunc legatarius de
manu hæredis proprietarij capere dẽt, an uerò ſit
relictus uſusfructus, q̃a de vſufructu expreſsè fece-
rit mentionẽ, & tunc uſufructuarius non de manu
hæredis capere dẽt, ſed iure ſuo. Item Bar. ibi in ſo-
lutione l.cum ita ff.de uſufr.lega.& l. ſi quis ita ff. de
uſufr.dixit, ꝙ qñ ſumus in dubio, q̃a uerba non ſint
ad hæredẽ relata, nec directa, nec ad legatariũ, hoc
eſt ad uſufructuarium, uel quia de uſufructu non ſit
facta mentio iuxta ea, quæ hñr in d.l.ſi quis ita, tũc
legando fructum rei, ſeu fundi cenſetur reliquiſſe
uſumfructum: & ſic in dubio verba ad legatarium
uſufructuariũ relata, & directa cenſenꝛ d.l.cum ita,
& d.l.ſi quis ita: ergo ipſe tunc dr̃ poſſe capere iure
ſuo, & directo abſq; ꝙ de manu hæredis capiat, ut
ibi tradit Bar.& arg.eorum, quæ idem Bar.uoluit in
l.cotem §.qui maximos ff.de publica.& glo.in d.l.ſi
quis ita; Dicitq; Bart.in d.l.cum ita, ꝙ legatum an-
nuum propria manu percipi poteſt ad inſtar uſuſ-
fructus, ſi uerba congruunt: Ergo expreſsè innuit,

ꝙ legatum vſusfructus propria manu legatarij capi
poſſit,niſi aliter ex verbis ɔſtaret, ut q̃a verba eſſent
directa ad hæredem, qui dare vſufructum grauatus
eſſet,vt in caſu l.3.in prin.cum §.dare ff.de vſufr. vel
ſi quis vſumfructum per fideicommiſſum reſtitue-
re grauatus eſſet, & ſic verba exequutiua ad hære-
dem,ſeu alium directa forent, ut in caſu d. l. ſi quis
vſumfructũ ff.de vſufr. lega. Sed in caſu nr̃o ſumus
in relicto vſusfructus,ut ex verbis apertè colligiť,itẽ
verba ad hæredem non ſunt directa,ſed imperſona
liter ꝓlata,magiſq; ad D. Conſtantiam legatariã, &
vſufructuariam directa,& relata dn̄r,ergo abſq; du-
bio dicendum eſt,nos eſſe in caſu,quo ipſa Cõſtan-
tia potuit manu propria capere abſq; eo , qđ petat
ab hærede,& illius manu capiat, vt colligiť ex præ-
miſſis,& ex ijs,q̃ no.Bar.in d.l.cotem §.q maximos
9 in 4.q.¶ Pręterea doctores oẽs fatentur,† ꝙ licet ab
initio ante,q̃ vſusfructus relictus à teſtatore fuerit
ɔſtitutus,hæres ad duo teneatur, vcʒ ad ius.& ad fa
ctum,ut dicit tex.& ibi Bar.in d.l.3.§.dare ff.de vſu-
fru.& hr̃ per Bar.& alios poſt glo. in l.2.§. & harum
ff.de verb.obl.quorum primum fieri dr̃,inducendo
vſufructuarium in poſſeſſionem,& in rẽ,alterum ve
rò patiẽdo uti,& frui d.§.dare, tñ poſtq̃ vſusfructus
ſemel fuit ɔſtitutus,tunc hæres ſolum ad factum te-
netur,hoc eſt ad patiendum,ꝙ vſufructuarius utať,
& fruatur,ut eſt gl.not.ibiq; Salic. & alij in l.corru-
ptionem C.de vſufr.& hr̃ per docto.in d.l.2.§.& ha-
rum.Sed in caſu noſtro vſusfructus relictus à teſta-
tore ſemel fuit conſtitutus,ſemelq; effectũ habuit,
& exequutionem in perſona Do. Franciſcæ primæ
vſufructuariæ,ergo ſumus in caſu, in quo hæres ſo-
lum tenetur pati vſufructuarium uti,& frui,non aũt
dare,hoc eſt inducere vſufructuariũ in rem:& ideò
licitum fuit d.D.Cõſtantiæ propria auctoritate uti,
& frui abſq; eo,ꝙ de manu hæredis proprietarij ap-
prehendat.Et poſito,non tñ conceſſo, D. Conſtan-
10 tiam debuiſſe de manu alicuius capere,† dico,ꝙ in
caſu noſtro debuit apprehendere,& capere de ma-
nu hæredis D.Franciſcæ, poſt cuius mortem Con-
ſtantia fuit ad vſumfructum uocata , quo caſu Do.
Franciſca cenſetur grauata reſtituere, uel fortè me
lius loquendo hæredes D. Franciſcæ reſtituere gra-
uati cenſentur iuxta tradita per Bar.in l.qui duos in
fi.per illum tex.ff.de vulg.& pup.per Imol.in l.cohæ
redi §.cum filiæ eo.tit.& per eundem in c. Raynut.
in materia vulgaris extra de teſt.Fulg.in l.eam,q̃ C.
de fideic.Cuma.in l.1.& in d.§. cum filiæ ff. de vulg.
& pup.Apparet itaq; ex his,ꝙ D.Conſtantia debuit
capere non de manu hæredis proprietarij , ſed Do.
Franciſcæ,cui ſubſtõ facta fuit, ſeu eius hæredum ,
qui grauati cenſentur,ut probat tex.clarus, & ad li-
teram in d.l.ſi quis vſumfructum ff.de vſufr.lega. &
facit l.ſi vſusfructus mihi legatus ff.vſufr.quẽadmo.
caue.cum ſimilib.Ex quibus ſequitur,ꝙ hæres pro-
ptietarius non põt impedire D.Conſtantiam , quo-
minus vtatur,& fruatur,ꝓpterea quia de manu ſua
nolit apprehendere,cum ipſa D. Conſtantia quoad
hæredem proprietarium liberas ædes habeat,ut in
ſimili dicit Iureconſult.in l.loci corpus §.pe.ff.ſi ſer
uit.uendi.& l.res alienas C.de rei vend.¶ Et q̃uis ex
præmiſſis ſatis clarè conſtet D. Conſtantiã optimũ
ius fouere,claraq; poſſit colligi rñſio adductis ſupra
pro parte ɔ̃ria, tñ ſpecialius rñdendo , Non obſtat
in primis id,quod hr̃ in l.non dubium C. de lega. &
in l.1.in princ.ff.quorum legat.Nam rñdetur primo
11 † illa iura poſſe intelligi in alijs reb. legatis,q̃ in uſu-
fructu,qui poteſt manu propria capi,& apprehendi
per ea,quæ uoluit Bar.in d.l.fundi trebatiani , & in
d.l.cotem §.qui maximos,& per alia,quæ ſupra ad-
duxi . Et licet in vſufructu quoq; id locum habere
poſſet,tñ illud eſſet uerum ab initio ante,q̃ uſusfru-
ctus ſemel eſſet conſtitutus,ut in d.l.3.in princ.iun-
cto §.dare:Secus ex poſtfacto , poſtq̃ ſemel vſusfru-
ctus fuiſſet conſtitutus, nam tunc hæres proprieta-
rius ſolum tenetur pati vſufructuarium uti,& frui,
vt uolunt doctores maximè Sal.poſt gl.in d.l. corru
ptionem,& in d.l.2.§.& harum . Præterea & ſi uerũ
ſit,ꝙ D. Conſtantia in caſu noſtro non propria au-
ctoritate , ſed de manu alterius capere debuiſſet,
hoc tñ debet intelligi nõ de manu hæredis proprie
tarijs,ſed D.Franciſcæ,uel hæredum illius , cui Do.
Cõſtantia fuerat ſubſtituta per ſupra dicta.¶ Secun-
do principaliter non obſtat d.l.3.§.dare ff.de vſufru.
12 quia ex prædictis reſponſum apparet:† Vel reſpon-
deri poteſt illum tex.loqui , qñ ex uerbis teſtatoris
conſtaret, ꝙ uſufructuarius de manu hæredis pro-
prietarij,illoq; mediante capere deberet , quia uer-
ba exequutiua eſſent ad ipſum directa , prout loqui
vr̃ d.l.3.in §.dare,iuncto principio:quo caſu fateor,
vſufructuarium non propria auctoritate,ſed de ma
nu hæredis proprietarij debere capere,ut ibi , & hr̃
per Bartolum in d.l.fundi trebatiani , & in d. l. cum
ita ff.de uſufru.legat.ita ẽt debet intelligi d.l. ſi quis
vſumfructum.Secundo dico,illum textum proba-
re,ꝙ ſecundus vſufructuarius capere debet non de
manu hæredis proprietarij , ſed primi uſufructua-
rij,cui fuit ſubſtitutus,ut ibi.Hæres igitur proprieta
rius in caſu noſtro non põt ſuper hoc mouere qõ-
nẽ D. Conſtantiæ , nã ea quoad ipſum liberas ædes
habet,ut dictum eſt . Tertio dici põt illum textum
referre , & ponere facti contingentiam , non aũt ꝙ
hoc de iure ſit neceſſarium:& ex narratis,atq; in fa-
cto contingentibus argm̃ ſumi non põt, argõ eorũ,
quæ uoluit Bar.in l.vnica C.qñ non petentium par-
tes.¶ Non obſtat tertio principaliter,ꝙ per mortẽ
Do. Franciſcæ primæ vſufructuariæ vſusfructus dr̃
cum proprietate ipſo iure cõſolidatus , quia ɔ̃rium
in caſu,de quo agitur,uerius eſt , ut in principio ſu-
pra dictum fuit:Vel poſito, ꝙ conſolidatus dicere-
tur,attamen ipſa D.Conſtantia non de manibus hę
redis proprietarij,ſed propria auctoritate illum per
cipere debuit,uel ſaltem de manu D.Franciſcæ,ſeu
eius hęredum,cui poſt mortem D.Conſtantia fue-
rat ſubſtituta.¶ Non aduerſatur quarta principalis
ratio ɔ̃ria , ꝙ D. Conſtantia ad vſumfructum fuerit
per fideicommiſſum uocata, quia primo poſſet di-
13 ci ɔ̃rium hoc in caſu uerius eſſe, † imò D.Conſtan-
tiam ex ſubſtitutione vulgari fuiſſe uocatam, qm̃
cum in perſona ipſius dicatur nouus uſusfructus
conſtitui,& talis,qui nunquam penès aliquem fuit
iuxta ea,q̃ hñr in l.ſtipulatio iſta §.ſi q̃s ita ff.de uer.
obl.cum ſimilib.ſupra allegatis, ſequitur , ꝙ quoad
uſumfructum relictum D.Conſtantię ea non poteſt
dici uocata per ſubſtitutionem fideicommiſſariã,
nam quoad illum uſumfructum D. Conſtantiæ ac-
quirendum nulli prius fuit ius, ſeu emolumentum
acquiſitũ,ex quo dr̃ eſſe nouus uſusfructus: & ideò
non põt dici quoad illum uſumfructum fuiſſe factã
ſubſtõnem fideicommiſſariã,quæ poſt emolumen-
tum quæſitum locũ habet,ut ſupra, ſed potius vul-
garem,quæ locum habet ante quæſitũ emolumen-
tum.l.poſt aditam C.de impub.& alijs ſubſtit. Bart.
in l.1.in prin.ff.de vulg.& pup. Quod ſuadetur ẽt ex
uerbis teſtamenti,in quibus apparet d.D. Conſtan-
tiam ſimpliciter fuiſſe ſubſtitutam in re , quæ nun-
quam alteri fuerat acquiſita per ea,quę uolunt Bar.
Alex.& alij magis communiter in l.Gallus §.j.ff.de
lib.& poſth.ubi uerbum ſubſtituo in dubio vulgarẽ
ſubſtõnem importat per illũ tex.¶ Nec his aduer-
ſatur

ſatur d.l.ſiquis uſumfructum,& d.l.ſi uſusfructus mi
hi,quia † illa iura loquuntur,qñ primus uſufructua
rius fuiſſet per fideic. grauatus expreſsè reſtituere
illummet uſumfructum,quē penès ſe habebat, &
non alium nouum: rogatus. n. ibi fuerat reſtituere
uſumfructū ſibi relictū in uita ſua, nō aūt poſt eius
mortem,quo caſu adhuc idem uſusfructus durat,
qui nondum morte finitus erat;& tunc dr̄ facta ſub
ſtitutio fideicōmiſſaria de re,hoc eſt de uſufructu,
cuius emolumētum iam erat primo acquiſitū.Vel
poſito,ꝙ in caſu,de quo agitur,facta eſſet ſubſtitu-
tio fideicommiſſaria,tñ dico,ꝙ non ſequitur,ergo
debuit capere de manu hæredis proprietarij,q nec
expreſsè,nec tacitè grauatus fuit reſtituere uſum-
fructum D.Conſtantiæ:ſed caſu, quo ipſa de manu
alicuius debuerit capere, intelligēdum eſt de ma-
nu D.Franciſcę,uel hæredum ſuorum,ex quo ipſi,
& non hæredi proprietario fuit facta ſubſtitutio ꝑ
prædicta.¶ Vltimo non obſtat,ꝙ hæres proprieta-
rius fuerit prius ingreſſus,& adeptus tenutam, &
poſſeſſionem auctoritate iudicis, quia hæc tenuta
illi non opitulatur,ſtante diſpoſitione ſtatuti huius
ciuitatis ſub rub.ꝙ nullus occupet &c. Secundo
† hæc tenuta ſolum prodeſt illi quoad ſuam ciuilē
poſſeſſionem,q̃ in re habet iuxta ea, q̄ leguntur in
l.3.§.ex ꝯrio ff.de acqui.poſſ.& hñr per Bar. in l.ſi ff.
uti poſſid.& in l.ſi ut certo.§.ſi duob. uehiculū per
gl.ff.cōmod.Naturali aūt poſſeſſioni,q̃ uſusfructua
rius habet,ſeu habere debet in re, in qua ſibi lega-
tus fuit uſusfructus iuxta l.naturaliter ff. de acquir.
poſſ.iunctis nota.per Bart.in l.1. §. interdictū, & in
§.qđ ait ꝑtor ff.uti poſſid.non præiudicat. Videbiť
ergo dictus hæres ingreſſus,& adeptus tenutam re-
ſpectu ciuilis poſſeſſionis, q̃ habere debet in re, in
qua alteri uſusfructus debetur arg. eorum, q hñr ꝑ
Bart.Alex.& alios per illum text.in l.ſi domus ff.de
leg.1.non aūt reſpectu naturalis, q̄ de iure ad uſu-
fructuarium ſpectare debet:hæc.n. facienda eſt in-
terpretatio,ne hæres delictum,& pænam incurriſſe
dicatur arg.l.merito ff.pro ſocio.Plura non ſcribā,
ſatis.n.ex his apertè conſtat de bono iure dictæ D.
Conſtantiæ. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Iuri accreſcendi locus eſt inter coniunctos ſaltē uerbis in uſu fructu etiam poſt ius in uſufructu quæſitum.*

2 *Portio uſusfructus per eius accreſcendi debita eodem iure:et titulo debetur,quo prima portio,cui accreſcit, nec nouum facit uſumfructum.*

3 *Inſtitutionis titulo ad rem certam uocatus pōt propria auctoritate apprehēdere,et ingredi poſſeſſionem rei,ēt ſi hæres hæreditatem adiuiſſet,& poſſeſſionem apprehendiſſet.*

4 *Nec ſic uitium uiolentiæ,aut clandeſtinitatis committet.*

5 *Legatarius apprehēdendo ꝓpriè auctoritate, & non de manu hæredis rem legatam,qñ priuetur iure ſuo, & quando ſecus.*

6 *Vſufructuarius,abſente,et poſſidente proprietario,rem ingrediens clā à domino poſſidet,nec pōt contra dominū in interdicto uti poſſidetis obtinere,& quomodo hoc procedat.*

7 *Fideicommiſſario quando dominium bonorum acquiritur.*

8 *Vſusfructus conſolidatio cum dominio, & proprietate qñ fiat.*

EPITOME.

VSufructuarius iure inſtitutionis una cū alio ad uſumfructum uocatus, ꝙ etiam poſſeſſionem naturalem bonorū portionis uſusfructus, q̄ ſibi per mortem alterius uſufructuarij ipſo iure accreuit,propria auctoritate,& non ab hærede abſq; uitio uiolentiæ,& clandeſtinitatis apprehendere,& acquirere poſſit,hic habetur.

CONSILIVM CXLII.

EXcellentiſſime dñe,ultra ea,q̄ coram,& uer
bo tenus allegaui,quæ iudicio meo ad fa-
uorē D.Diamantis multum ſtringunt, q̄
non repeto,diligenter vr̄ conſiderandum fundamē
tū ultimo loco factum,quod maximè ſtringit, nā
ꝑſuppoſito,prout uerū eſt,ꝙ portio uſusfructus, q̄
per ius accreſcendi accreuit do.Diamanti ꝑꝑ obi-
tū Ioannis Dominici,qui ſaltem uerbis in uſufru-
1 ctu coniuncti fuerūt,† q̄ coniunctio facit locū eſ-
ſe iuri accreſcendi ēt poſt ius quæſitum in uſufru-
ctu,ut in l.1.& in l.ſi mulieri C. de uſufruc. accre-
ſcen.per Bart.in l.re coniuncti ff.de leg.3.& ꝑ doct.
2 in l.unica C.qñ non pet.par. † dicať deberi ex uno,
eodemq; titulo,quo debetur prima portio uſusfru
ctus,in qua do.Diamantes fuit hæres inſtituta,ut
uoluit Alex.in l.in quartam ff.ad l.falcid.& probať
in l.ſi titio ff.de uſufruc.in tm̄,ꝙ portio uſusfructus,
quæ accreſcit,non dr̄ nouum uſumfructū facere,
ſed unus,& idem dr̄ uſusfructus,ut in l.&ſi tradide
rit ff.de uſufruc.accreſcen.& ꝯñr D.Diamantes por
tionem uſusfructus,quæ ſibi ipſo iure dr̄ accreuiſ
ſe argu.d.l.ſi titio,& l.interdū §.non ſolū ff. de uſu-
fruc.accreſcen.& nota per glo. cōiter approbatam
in l.ſi cum patrono in prin.ff.de bono poſſ.tit. gene-
rali,& per gl.fi.in l.unica.C.qñ non pet.par. dicatur
habere eodem iure inſtitutionis, quo ſuam partē
habuit,& hoc uerisſimum eſt, ſequitur, ꝙ non ob-
ſtante tenuta do.Leonoriæ,& ꝙ.D.Leonoria eſſet
uigore ſuæ tenutæ in poſſeſſione, ipſa D. Diamātes
potuit propria auctoritate apprehendere,& acqui-
rere poſſeſſionem naturalem bonorū dictę portio
nis uſusfructus,quę ſibi ipſo iure accreuit, abſq; ui-
3 tio uiolentiæ,& clandeſtinitatis,qm̄ † ubicunq; quis
eſt uocatus ad rem certam, ſeu ad uſumfructum ti
tulo,& iure inſtitutionis,vr̄ illi data licentia à teſta
tore apprehendendi rem,illiusq; poſſeſſionem in-
ingrediendi propria auctoritate,nec tenetur cape
re de manu hæredis,qui adiuiſſet,& poſſeſſionē ap
prehēdiſſet,ut eſt tex.cum gl.in l.titia cum teſtō §.
1.cū qua oēs pertranſeūt ff.de leg.2.& hr̄ per Alex.
in l.extraneum in ult.col.& in l. quoties in 4. col.C.
de hęred.inſtit.per Bart.in l.ex facto la 2.&ibi Imol.
ff.eod.tit.& faciūt no.per Barto. in l.fundi trebatia.
in 1.col.ff.de uſufruc.lega.& in auth. hoc locū C. ſi
4 ſecun.nup.mul.& † ex hoc ſequitur, ꝙ inſtitutus
in re certa ita ſibi ius propria auctoritate dicendo
non dr̄ uitium uiolentiæ,aut clandeſtinitatis com-
mittere,ad tradita ꝑ Bar.l.3.in 3.col.in 2. q. princip.
iunctis ijs,q̄ ponit in 5.col.C.de pigno.idem uoluit
Bal.in l.1.in 3.col.C.cōia de lega.& expreſſius eſt de
mente Pauli de Caſt.in l.non eſt dubium C. de leg.
5 qui dicit,ꝙ † illa lex,quæ uult legatarium apprehē
dentem rem legatam propria auctoritate priuari
omni iure ſuo,habet locū,qñ hæres iam adiuiſſet
hæreditatem,& poſſeſſionē bonorū ingreſſus fuiſ-
ſet,niſi legatarius habuiſſet licentiā à teſtatore ap-
prehendendi ex ſe,& propria auctoritate, & nō de
manu hæredis,quia tunc.d.l.non eſt dubium locū
non haberet,& ſic expreſsè ſentit,ꝙ habens licen-
tiā apprehendendi propria auctoritate, qualis eſt
ēt ille,qui fuit in re,& in uſufructu inſtitutus,ſi poſ
ſeſſionem propria auctoritate ingrediatur ēt poſt
apprehenſam poſſeſſionem per hæredem non dr̄ ui
tium aliquod committere, nec ius ſuum perdere
ꝑꝑ licentiam teſtatoris,ex qua ipſa potuit propria
auctoritate poſſeſſionem ingredi,ut per Bar. in d.l.
titia cum teſtō §.1.iunctis nota.per eum in d.l.3. in
3.& 5.col.& hoc fundm̄ eſt realiſsimum.¶ Nec ob
6 ſtant † not.per Bar in l.1.§.qđ ait prætor in pen. col.
ff.uti poſſid.in uerſ.uideamus exempla, ubi ſi quis
tanq̄ uſufructuarius abſente,proprietario, & poſſi-
dente,rem ingrediatur animo acquirendi ſolā poſ
ſeſſionē naturalem rōne uſusfructus,& non animo
turbandi dominum in ſua ciuili poſſeſſione,ille dr̄
clam